

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **J. H.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 12. 3. 2014, č. j. X a č. j. X, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 1. 2015, č. j. 36 Ad 16/2014 - 30 a 36 Ad 17/2014 - 5,

t a k t o :

- I. A. H., nar., **n e n í** procesním nástupcem zemřelého žalobce J. H. v projednávané věci.
- II. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutím žalované ve věci žádosti o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. Své podání nijak neodůvodnil, požádal pouze o ustanovení advokáta, který by jej v řízení o kasační stížnosti zastupoval.

Usnesením ze dne 15. 4. 2015, č. j. 3 As 32/2015 - 13 Nejvyšší správní soud žádost stěžovatele o ustanovení zástupce zamítl a zároveň ho vyzval, aby předložil ve lhůtě jednoho měsíce plnou moc udělenou advokátovi, který jej bude zastupovat v řízení o podané kasační stížnosti a aby jeho prostřednictvím též doplnil důvody kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Dříve, než bylo toto usnesení doručeno, stěžovatel dne 21. 4. 2015 zemřel (doloženo kopií úmrtního listu vystaveného dne 4. 5. 2015 matričním úřadem Úřadu městské části Brna, Brno – Židenice). Usnesení tedy nenabylo právní moci ani jiných právních účinků. Podáním ze dne 15. 6. 2015 uplatnil právo procesního nástupnictví po zemřelém J. H. v řízení jeho bratr A. H.

Při posuzování podmínek řízení vycházel Nejvyšší správní soud z následujících ustanovení:

Podle § 107 odst. 2 o. s. ř., ztratí - li způsobilost být účastníkem řízení fyzická osoba a umožňuje-li povaha věci pokračovat v řízení, jsou procesním nástupcem, nestanoví-li zákon jinak, ti, kteří vstoupili do práva nebo povinnosti, o něž v řízení jde.

Podle § 7 odst. 2 zákona č. 261/2001 Sb., včas uplatněný nárok, pokud o něm nebylo rozhodnuto nebo pokud nedošlo k výplatě jednorázové peněžní částky, přechází v případě úmrtí oprávněné osoby na její dědice.

Výkladem posledně uvedeného ustanovení zákona se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval ve své rozhodovací činnosti, k otázce procesního (ale též hmotně-právního) nástupnictví ve věcech dávky podle zákona č. 261/2001 Sb. judikoval i Ústavní soud. V této souvislosti je nutno upozornit především na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 17/2008, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2010, č. j. 3 Ads 44/2010 – 171, na něj navazující nálezy Ústavního soudu ze dne 10. 5. 2012, sp. zn. III ÚS 3069/10, a naposledy též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2013, č. j. 3 Ads 115/2012 – 29.

Ve všech těchto rozhodnutích vycházely soudy ze základní premisy, že při úmrtí žadatele přechází nárok na jednorázovou peněžní částku na dědice jen v tom případě, že dotčený zemřel v průběhu správního řízení nebo v době, kdy mu sice již byla dávka přiznána, ale do dne smrti nebyla vyplacena. V případě, že žadatel o dávku zemře až v průběhu přezkumného řízení soudního a napadeným rozhodnutím mu nebyl nárok přiznán, není zde žádné právo, které by mohl některý z dědiců v dědickém řízení převzít a stát se tak ve smyslu § 107 odst. 2 o. s. ř. procesním nástupcem zemřelého žadatele. Nárok na odškodnění přechází na dědice pouze do doby, než ve věci bylo správním orgánem pravomocně rozhodnuto o předmětu řízení a než se tedy vydané rozhodnutí stalo jak pro správní orgán, tak i pro účastníky řízení závazným.

Vzhledem k dlouhodobé a stabilní judikatuře Nejvyššího správního soudu k dané otázce podpořené navíc i citovaným nálezem Ústavního soudu přímo k výkladu § 7 odst. 2 zákona č. 261/2001 Sb. nemá senát rozhodující ve věci o otázce procesního nástupnictví pochyby ani v této věci. Stěžovatel J. H. zemřel v průběhu řízení o kasační stížnosti (tedy dokonce až poté, co nabyl právní moci i napadený rozsudek krajského soudu), přičemž jeho žádost o přiznání jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. byla pravomocným rozhodnutím žalované ze dne 12. 3. 2014 zamítnuta. Není zde tedy splněna hypotéza právní normy k případnému přechodu nároku na dávku a tím ani podmínky pro procesní nástupnictví podle § 107 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a § 120 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že bratr zemřelého stěžovatele A. H., nar. X není jeho procesním nástupcem v projednávané věci.

Stěžovatel zemřel a tím ztratil způsobilost být účastníkem řízení o kasační stížnosti, aniž by do jeho práv vstoupil jakýkoliv nástupce, vznikl tedy neodstranitelný nedostatek podmínek řízení na straně účastníků. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl.

Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 4. listopadu 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu